

NUOMONĖS

REGIONŲ KOMITETAS

115-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2015 M. GRUODŽIO 3–4 D.

Europos regionų komiteto nuomonė „Teritorinė vizija 2050 m. Kokia ateitis?“

(2016/C 051/02)

Pranešėjas: Oldřich VLASÁK (CZ/ECR), Hradec Kralovės miesto tarybos narys**POLITIKOS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. palankiai vertina Tarybai pirmininkaujančio Liuksemburgo pastangas aptarti Teritorinę viziją 2050 m. ir palankiai vertina tai, kad Tarybai pirmininkaujantis Liuksemburgas nusprendė šiuo klausimu konsultuotis su RK;
2. pabrėžia, kad svarbu aiškiai pripažinti įvairias teritorines Europos Sąjungos realijas, su kuriomis susijusioms problemoms spręsti reikia skirtingų metodų ir strategijų;
3. mano, kad praėjus daugiau nei 15 metų po 1999 m. Potsdame priimtos Europos teritorijų planavimo perspektyvos, Europos Sąjungai reikia naujos teritorinės vizijos, kuri:
  - Lisabonos sutartyje įtvirtintą teritorinės sanglaudos principą įtrauktį į vykdomos politikos gaires,
  - būtų daugiau nei tik teritorijų planavimo perspektyva,
  - padėtų spręsti pagrindines teritorines Europos Sąjungos problemas,
  - nustatytų visų ES politikos sričių, kurioms būdingas teritorinis aspektas ir kurios yra susijusios arba dera su teritorinės sanglaudos politika ir jos priemonėmis, bendrai finansuojamomis ESIF lėšomis,
  - padėtų teritorinį aspektą turinčią ES politiką nukreipti tinkama linkme,
  - būtų susijusi su būsimais ilgalaikiais Europos politikos ekonomikos, aplinkos apsaugos ir socialiniais tikslais,
  - būtų grindžiama subsidiarumo ir daugiapakopio valdymo principu;

4. todėl ragina Europos mastu surengti bendras konsultacijas dėl Europos Sąjungos ateities teritorinės vizijos, remiantis Žaliaja knyga dėl teritorinės sanglaudos (COM(2008) 616 final), ir pakartoja savo raginimą parengti baltąją knygą dėl teritorinės sanglaudos, kurią būtų galima panaudoti kaip kitų ES politikos sričių, glaudžiau susijusių su teritoriniu aspektu, pagrindą jau kitame programavimo laikotarpyje po 2020 m.;
5. pabrėžia, kad svarbu pakankamai anksti nustatyti pasaulines tendencijas ir uždavinius, kad būtų galima tinkamai pritaikyti viešąją politiką. Šiuo požiūriu RK palankiai vertina įvairius į ateitį orientuotus pranešimus, kuriuos parengė Europos institucijos, ir atkreipia dėmesį į RK tyrimą „Būsimi iššūkiai 2025 m. Pagrindinės tendencijos ir poveikis regioninės ir vietos valdžios institucijoms ⁽¹⁾“;
6. nurodo pasaulines tendencijas ir uždavinius, kurie daro poveikį Europos Sąjungai ir kurie nurodyti ataskaitoje „Pasaulinės tendencijos iki 2030 m. Ar ES gali įveikti būsimus iššūkius?“, parengtoje įgyvendinant ESPAS projektą ⁽²⁾, ir apima teritorinį aspektą, nes jų padariniai, atsižvelgiant į teritorinius ypatumus ir aplinkybes, nevienodi skirtinguose regionuose. Vis dėlto RK pažymi, kad ESPAS projekto ataskaitoje į teritorinį aspektą atsižvelgta nepakankamai, todėl yra pasirengęs prisidėti sprendžiant su teritoriniu aspektu susijusius klausimus būsimame ESPAS projekto darbe;
7. mano, kad aiškios europinės teritorinės vizijos reikia tam, kad būtų veiksmingai sprendžiami su dabartinėmis ir ateities tendencijomis ir iššūkiais susiję klausimai, ir kad ji turėtų stiprinti politikos formavimo teritorinį aspektą, t. y. taikant vietos poreikius grindžiamą požiūrį;
8. šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į Teritorinės darbotvarkės 2020, kuri vis dar galioja ir turi būti geriau įgyvendinama, vaidmenį. Atsižvelgdamas į tai, RK daro nuorodą į neseniai savo pateiktą nuomonę dėl Europos Sąjungos teritorinės darbotvarkės 2020 įgyvendinimo gerinimo ⁽³⁾;
9. taip pat pabrėžia, kad strateginis planavimas ir aiškių bei pasiekiamų politikos tikslų, kurie galėtų būti vizijos dalis, nustatymas yra esminis tinkamo politikos formavimo elementas;
10. pakartoja, kad ES lygmeniu Sutartyje (SESV 174 straipsnis) nustatytas bendras teritorinis Europos Sąjungos plėtros tikslas nurodant: „Kad skatintų visokeriopą darnią plėtrą, Sąjunga plėtoja ir vykdo savo veiklą, padedančią stiprinti jos ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą“. Teritorinės sanglaudos esmė – užtikrinti darnų visų ES vietovių vystymąsi;

Teritorinis politikos formavimo aspektas

11. atkreipia dėmesį į vietos poreikius grindžiamą požiūrį ⁽⁴⁾, kurio pagrindiniai elementai susiję su sektorių integracija į tam tikrą teritorinę strategiją ir į rezultatus orientuotą teritorinį dialogą, naudą ir pranašumus. Veiksmingai įgyvendinant vietos poreikius grindžiamą požiūrį, atsiranda galimybė kaip unikalų turtą branginti ir atkurti teritorinį tapatumą ir teritorines ypatybes;
12. pažymi, kad nors vieta grindžiamas požiūris dažnai aptariamas ES institucijose, jis dar ne visur plačiai taikomas ES ir valstybių narių lygmeniu. Europos regionų komitetas pakartoja, jog tvirtai tiki, kad įgyvendinant ES politikos vieta grindžiamą požiūrį bus pasiekta geriausių rezultatų, nes politika bus pritaikyta konkrečioms vietos sąlygoms, todėl bus veiksmingiau sprendžiamos regionų, miestų ir savivaldybių problemos ir taip sumažinti jų išsivystymo lygio skirtumai;
13. pažymi, kad nors vis dar reikia stiprinti sektorių politiką, vieta grindžiamas požiūris yra veiksmingiausias požiūris siekiant Sutartyje nurodyto visokeriopos darnios plėtros tikslo. RK nurodo su tuo susijusį Europos Komisijos tyrimą, kuriame išvardyti penki bendri vieta grindžiamo požiūrio sėkmingo įgyvendinimo požymiai ⁽⁵⁾. Šie požymiai apima svarbų teritorinio tapatumo vertinimą, pagrįsto ne tik geografinėmis ir sektorių ribomis, atviros valdymo sistemos, stiprių lyderystės gebėjimų ir eksperimentavimo bei patirtinio mokymosi vaidmenį;

⁽¹⁾ <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/challenges-horizon-2025.pdf>

⁽²⁾ <http://europa.eu/espas/>

⁽³⁾ OL C 195, 2015 6 12, p. 30.

⁽⁴⁾ Vieta grindžiamą požiūrį galima apibrėžti kaip tarpusavio bendradarbiavimo procese dalyvaujančius suinteresuotuosius subjektus, kurie sprendžia klausimus, nes jie turi patirties geografinėje teritorijoje – rajone, regione ar ekosistemoje.

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/07/territorial-agenda-2020-put-in-practice

14. mano, kad nors sektorių politika teritoriniam vystymuisi yra svarbi, tačiau vieta grindžiamas požiūris yra svarbus atspirties taškas specialiai pritaikytam vietas ir regionų vystymuisi. Idėja sukurti bendrą sistemą (partnerystės susitarimą) Europos struktūrinių ir investicijų fondų paramos įgyvendinimui šio programavimo laikotarpio metu yra pagirtina, tačiau norint sėkmingai įgyvendinti visas politikos priemones, reikia pašalinti dėl skirtingų taisyklių kylančias kliūtis. Reikėtų supaprastinti Europos struktūrinių ir investicijų fondų teisinę sistemą prisidedant ir dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms. Teritoriniu integruotu požiūriu grindžiamiems projektams turėtų būti sudaryta galimybė naudotis keleto fondų finansavimu ir atsiskaityti pagal vienas ir tas pačias taisykles;

15. atkreipia dėmesį į 6-osios sanglaudos ataskaitos analizę, kurioje teigiama, kad „per pastaruosius penkerius metus padidėjo regioniniai skirtumai, nes ekonomikos krizė skirtingai paveikė regionus⁽⁶⁾“. Iš tiesų, ne tik pati krizė, bet ir politiniai sprendimai, būtent Europos semestre numatytos griežtos taupymo priemonės, Europos regionams turėjo labai skirtingą poveikį. Pavyzdžiui, finansiškai stiprūs regionai galėjo sumažinti krizės poveikį ir laikytis Europos semestro reikalavimų, kita vertus, finansiškai silpni regionai dėl griežtų taupymo priemonių turėjo sumažinti viešąsias investicijas ir dėl to kilo ekonominių sunkumų. Remiantis šia analize, galima daryti išvadą, kad teritorinis poveikis daromas net ir toms politikos sritims ir išoriniams veiksniams, į kuriuos anksčiau nebuvo atsižvelgta iš teritorinės perspektyvos, pavyzdžiui, bankininkystės ar fiskalinei politikai. RK pažymi, kad būtent krizė išryškino teritorinius skirtumus ir didesnę poveikį turėjo mažiau išsivysčiusioms šalims. Todėl pabrėžia, kad siekiant darnaus poveikio, būtina įgyvendinti politiką, pagrįstą pusiausvyros atkūrimo ir teritorinio požiūrio principu. Tam reikia suderinto požiūrio taikant griežto taupymo priemones;

16. atkreipia dėmesį į tai, kad nuo 2009 m. diskusijos tema „Ne vien tik BVP“ gerokai padaugėjo duomenų ES lygmeniu, ir kad reikia išnagrinėti kitus rodiklius, kurie papildo BVP vertinant pažangą, visų pirma ES regionų ir miestų lygmeniu, įgyvendinant ES tikslus;

17. pabrėžia, kad dauguma ES politikos sričių yra susijusios su regioniniu ir vietos aspektais, kuriuos galima įvertinti pasitelkus teritorinio poveikio vertinimą (angl. TIA) ir į kuriuos reikėtų atsižvelgti formuojant ir peržiūrint tokią politiką. 2014 m. RK pradėjo pasirinktų dokumentų teritorinio poveikio vertinimo strategijos bandomąjį etapą, per kurį buvo išbandytos skirtingos metodikos ir strategijos. Jis labai palankiai vertina tai, kad, 2015 m. gegužės 19 d. paskelbus geresnio reglamentavimo dokumentų rinkinį, Komisija teritorinio poveikio vertinimą naudos kaip vieną iš poveikio vertinimo priemonių. Todėl RK taip pat pabrėžia ES miestų politikos vaidmenį – ypatingą dėmesį skiriant vidaus teritorijoms – ir jos įgyvendinimo svarbą regionų vystymuisi. RK daro nuorodą į savo nuomonę „Integruotos ES miestų politikos kūrimas“ (2014 m. birželio 25 d.)⁽⁷⁾ ir atkreipia dėmesį į joje pateiktą pasiūlymą parengti baltąją knygą dėl integruotos miestų politikos. Galiausiai pažymi, kad pritaria Europos Komisijos pareiškimui, kuriame paskelbtos pirmosios konkrečios priemonės siekiant patvirtinti ES miestų politiką, kuriai iš ES biudžeto bus skirta 80 mlrd. EUR⁽⁸⁾. Ragina Komisiją pasinaudoti RK patirtimi;

Įrodymais grindžiamas politikos formavimas

18. reiškia susirūpinimą, kad dabartiniai ES valstybių narių statistiniai vienetai nebūtinai atspindi tikrąją ekonomikos padėtį ir ateityje jais neturėtų būti grindžiamas politikos formavimas ir įgyvendinimas. Politika turėtų būti tvirtai susieta su įvairius sektorius ir regionus apimančiu ir tarpvalstybiniu aspektu, atsižvelgiant į šalutinį poveikį kitiems regionams;

19. pakartoja, kad norėdamos nustatyti šį poveikį, valstybės narės ir Europos Sąjunga turi įgyvendinti teritorinio poveikio vertinimus kaip standartinę politikos formavimo proceso praktiką, taip pat programuojant ir įgyvendinant investicijas į sektorius. Jeigu nebus atsižvelgta į galimą asimetriską ES ir nacionalinės politikos poveikį, ta politika niekada nebus pakankamai veiksminga ar efektyvi ir gali turėti nepageidaujamą poveikį;

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/information/publications/reports/2014/6th-report-on-economic-social-and-territorial-cohesion p. 3.

⁽⁷⁾ COTER-V-046.

⁽⁸⁾ Žr. už regioninę politiką atsakingos Komisijos narės Corina Crețu kalbą 2-ajame Miestų forume (vykusiame 2015 m. birželio 2 d. Briuselyje).

20. pabrėžia, kad nagrinėjant ES politikos poveikį, reikia atsižvelgti į tai, kad vis daugiau ES piliečių gyvena miestuose ir įvertinti, kokių problemų dėl to kyla mieste ir kaime. Šiuo metu miestų statistinių duomenų nėra arba jie labai riboti, todėl sudėtinga nuosekliai ir išsamiai išnagrinėti poveikį. RK ir Europos Komisija šiuo metu rengia bandomąjį miesto poveikio vertinimo projektą, kuris ateityje turėtų būti toliau plėtojamas ir galėtų tapti vertinga šio poveikio vertinimo priemone ir tai padėtų gerinti teisėkūrą; taip pat atkreipia dėmesį, kad Regionų komitetas ragino ES politika labiau atsižvelgti į mažų ir vidutinio dydžio miestų, taip pat didelių miestų kumuliacinį poveikį;

21. primena, kad kaimo vietovės taip pat skiriasi savo ypatumais ir problemomis ir jų išsivystymo lygis yra žemesnis nei ES, visų pirma palyginti su miesto vietovių išsivystymo lygiu, ir šis atotrūkis nuolat didėja. Teritorinės sanglaudos nebus įmanoma pasiekti neišnaudojant viso turimo potencialo, įskaitant visų teritorinių sričių potencialą. Tai labai svarbu atsižvelgiant į tai, kad dėl kaimo ir miesto vietovių funkcinio tarpusavio sąsajų, pavyzdžiui, kelionių į darbą ir atgal ir laisvalaikio veiklos, tam tikrais atvejais beveik neįmanoma nustatyti aiškių rajoninių ribų;

22. kadangi tikimasi, kad ateinančiais dešimtmečiais bus sparčiai vystomos technologijos, bus kuriamos ir priemonės šiam poveikiui greitai, veiksmingai ir objektyviai įvertinti. Tokie modeliai jau kuriami ir sparčiai vystomi, geras tokios priemonės pavyzdys – priemonė „ESPO Quick Scan“. Šiuo metu didžiausia kliūtis naudotis tokiomis priemonėmis yra tai, kad nėra pakankamos ir išsamios statistinių duomenų bazės, ypač vietos lygmeniu;

23. mano, kad ne mažiau svarbu įvertinti tam tikrų ES politikos sričių teritorinį poveikį SESV 174 straipsnyje išvardytose vietovėse, turinčiose struktūrinių, gamtinių ar demografinių trūkumų, t. y. atokiausiai šiaurėje esančiuose regionuose, kurie yra labai retai apgyvendinti, salose, pasienio ar kalnų regionuose;

24. prašo valstybių narių ir Europos Sąjungos investuoti daug daugiau išteklių trūkstamiems statistiniams duomenims, kurie atspindėtų įvairius teritorinius trūkumus, gauti ir aktyviai tobulinti duomenų rinkimą žemiausiu administraciniu lygmeniu. Tai ypač svarbu tose šalyse, kuriose Eurostato teritoriniai vienetai negali visiškai atspindėti tikrosios geografinės padėties regionų arba vietos lygmeniu. Neturint išsamių žinių apie kintančią Europos Sąjungos regionų padėtį, neįmanoma sukurti veiksmingos politikos, kuria būtų sprendžiami jiems tenkantys iššūkiai. RK primena, kad naujuose struktūrinių fondų reglamentuose yra numatytas struktūrinių fondų 11 teminis tikslas, pagal kurį konkrečiai galima finansuoti investicijas į tikslesnių vietos ir regionų lygmens duomenų rinkimą, tačiau kuris, deja, kol kas šiuo tikslu yra mažai naudojamas. RK taip pat pakartoja, kad reikia mažinti įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, tenkančią administracinę našta, sukuriant tinkamas priemones, kurios leistų tiksliai ir atrankiai sisteminti statistinių duomenų rinkimą ir atskaitų teikimą siekiant palengvinti jų tvarkymą. Reikia plačiau informuoti apie 11 teminiam tikslui skirtus išteklius;

25. atkreipia dėmesį į naudingą darbą įgyvendinat ESPON programą⁽⁹⁾, pagal kurią visoje Europoje renkami teritoriniai įrodymai. Jo ataskaitoje „Paverskime Europą atvira ir daugiacentriška“ pateiktos prognozės ypač svarbios norint priimti pagrįstus sprendimus, kaip investuoti siekiant stiprinti regionų vystymąsi. Atsižvelgdamas į skirtingus scenarijus, RK mano, kad daugiacentrė plėtra turėtų būti Teritorinės vizijos 2050 m. tikslas ir pagrindinis elementas, apimantis visų dydžių savivaldybes visose ES valstybėse narėse. Augant didmiesčių regionams, turėtų būti remiama darni plėtra kartu skiriant dėmesį mažiems kaimams ir mažiau išsivysčiusiems regionams bei besiribojančių teritorijų tarpusavio sujungiamumui;

Europos teritorinė vizija ir valdymas

26. atsižvelgiant į tai, kad pasaulinės tendencijos ir iššūkiai daro skirtingą poveikį Europos teritorijoms, ir kad visos viešosios politikos sritys apima teritorinį aspektą, rengiant Europos teritorinę viziją daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tam, kad teritorinis aspektas būtų taikomas Europos valdymui;

⁽⁹⁾ <http://www.espon.eu/main/>

27. primena, kad RK priėmė Daugiapakopio valdymo Europoje chartiją⁽¹⁰⁾, kurioje apibrėžti pagrindiniai Europos valdymo principai, kurie turėtų padėti stiprinti teritorinį aspektą ir užtikrinti didesnę ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą Europoje, kaip ne vieną kartą teigta visose RK nuomonėse dėl teritorinės politikos;

28. mano, kad atsižvelgiant į šį kontekstą reikėtų pabrėžti įvairias vietas, regionų ir kitų decentralizuotų valdžios institucijų bendradarbiavimo formas, nes tai efektyvi, veiksminga ir teisėta viešųjų paslaugų teikimo priemonė, ir teikti joms ypatingą paramą;

29. pabrėžia, kad pasitvirtino, jog vietas ir regionų valdžios institucijų tarpvalstybinis bendradarbiavimas yra viena pagrindinių priemonių pasienio regionams vystyti. Todėl jį turėtų ir toliau remti ES ir valstybės narės;

30. pabrėžia, kad inovatyvios finansinės priemonės ir pagal aiškias taisykles veikiančios viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės gali būti svarbios teritorinio vystymosi priemonės taikant vieta grindžiamą požiūrį tam tikrose vietovėse, kur privatus finansavimas gali papildyti viešąjį finansavimą ir kai grąža yra pakankamai patraukli. Vis dėlto reikia užtikrinti, kad vietas ir regionų valdžios institucijoms būtų suteiktos gairės, kaip naudoti finansines priemones⁽¹¹⁾;

31. pabrėžia labai svarbų vietos politinės valdžios ir demokratiškai išrinktos vietos valdžios vaidmenį plėtojant vieta grindžiamą požiūrį ir pažymi, kad tokiam požiūriui įgyvendinti reikalingas suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir atvirumas visais valdymo lygmenimis. Svarbu, kad visi proceso dalyviai aiškiai suprastų šį procesą, jo vertę ir naudą;

32. pabrėžia, kad vieta grindžiamas požiūris apima konkrečius skirtingų valdymo lygmenų dalyvių vaidmenis. Teritorijų planavimo ir plėtros strategijose visada turėtų būti atsižvelgiama į arčiausiai žmonių esantį lygmenį, dažniausiai tai yra vietos ar regiono lygmuo;

33. Europos lygmens kompetencijai priklausančiose politikos srityse turi būti sistemingai atsižvelgiama į teritorinį aspektą. Šiuo požiūriu RK palankiai vertina EK geresnio reglamentavimo iniciatyvą ir pritaria tam, kad „Taikydami geresnio reglamentavimo principus užtikrinsime, kad priemonės būtų pagrįstos įrodymais, gerai parengtos ir atneštų apčiuopiamos ir tvarios naudos piliečiams, verslui ir visai visuomenei⁽¹²⁾“. RK ypač palankiai vertina tai, kad geresnio reglamentavimo iniciatyva apima pagrindinius principus, išdėstytus jo daugiapakopio valdymo Europoje chartijoje;

34. primena, kad RK įkūrė strategijos „Europa 2020“ stebėsenos platformą, kad būtų stebimas strategijos „Europa 2020“ regioninis matmuo, ir ji padarė išvadą, kad atnaujinta strategija „Europa 2020“ turi būti grindžiama tvirtesne partneryste ir atsakomybe visais valdžios lygmenimis, ja turėtų būti užtikrinamas teritorinis matmuo, didesnis skaidrumas ir atskaitomybė bei daugiapakopis valdymas⁽¹³⁾;

35. mano, kad atsižvelgiant į Europos partnerystės elgesio kodeksą vietas ir regioninės valdžios institucijoms turėtų būti patikėtas vystymo planų rengimas ir jos turėtų pasinaudoti savo teritoriniais ypatumais kaip unikaliu turtu ir atsižvelgti į sutartus Europos tikslus. RK pabrėžia, kad sanglaudos politika atlieka svarbų vaidmenį teikiant finansinę paramą ir metodines rekomendacijas savo vystymo planus įgyvendinančioms regioninės valdžios institucijoms. Veiksmingas valdymas yra labai svarbus siekiant geriau įgyvendinti programas, taip pat ir užtikrinti projektų kokybę;

36. atkreipia dėmesį į tai, kad pagal RK strategijos „Europa 2020“ stebėsenos platformos neseniai (2015 m. spalio mėn.) paskelbtą 6-ąją strategijos „Europa 2020“ ir Europos semestro stebėsenos ataskaitą 15 ES valstybių narių vietas ir regionų valdžios institucijos aktyviai dalyvavo rengiant nacionalines reformų programas. Be to, įgyvendinant programas 23 Vyriausybės iš 28 konkrečiai nurodė vietas ir regionų valdžios institucijų vaidmenį tam tikrose srityse, pavyzdžiui, darbo rinkos politikos, socialinės įtraukties ir sveikatos priežiūros. Kalbant apie strategiją „Europa 2020“, ataskaitoje pažymima, kad 20 valstybių narių pabrėžė vietas valdžios institucijų vaidmenį įgyvendinant nacionalines reformų programas socialinės įtraukties, atsinaujinančiosios energijos ir klimato kaitos srityse. Todėl ragina peržiūrėti strategiją „Europa 2020“ ir toliau stiprinti ES politikos teritorinį aspektą, kad rengdamos nacionalines reformų programas visos valstybės narės laikytųsi subsidarumo ir daugiapakopio valdymo bei partnerystės principų;

⁽¹⁰⁾ <http://cor.europa.eu/lt/activities/governance/Pages/charter-for-multiLevel-governance.aspx>

⁽¹¹⁾ RK nuomonė dėl Finansinių priemonių teritoriniam vystymuisi remti, priimta 2015 m. spalio 13 d., COTER-VI/005.

⁽¹²⁾ COM(2015) 215, p. 3.

⁽¹³⁾ <http://cor.europa.eu/lt/news/Pages/regions-cities-athens-declaration.aspx>

37. sanglaudos politika turėtų būti užtikrintas vietos ir regionų planų suderinamumas su Europos tikslais. Šiuo požiūriu pagrindinės priemonės yra partnerystės susitarimai ir veiksmų programos. RK pabrėžia, kad finansuojant sanglaudos politiką iš Europos struktūrinių ir investicinių fondų, gali būti suteikta reikiama finansinė pagalba planams įgyvendinti. Jis taip pat pabrėžia, kad vietos ir regionų vystymo planų įgyvendinimą galima dar labiau supaprastinti pasitelkus konkrečias sanglaudos politikos priemones, pavyzdžiui, integruotas teritorines investicijas (ITI) ir bendruomenės inicijuotą vietos vystymą (angl. CLLD), kurios turėtų būti plačiau naudojamos;

38. nurodo, kad daugelis kitų ES politikos sričių, pavyzdžiui, žemės ūkio ir kaimo plėtros, transporto ir energetikos, aplinkos apsaugos ir kt., turi teritorinį aspektą, kuris yra toks pat svarbus, kaip ir pačios sanglaudos politikos. Todėl ši kitų sektorių politika turi būti taip pat pritaikyta tam, kad būtų galima padėti įgyvendinti vietos ir regionų vystymo planus. Iš tiesų Teritorinė vizija 2050 m. turi apimti visas ES politikos sritis, turinčias svarbų teritorinį aspektą, kad visose atitinkamose ES politikos srityse būtų nuolat taikomas vieta grindžiamas požiūris į politikos formavimą;

39. reikalingas darnesnis ir labiau suderintas Europos lygmens požiūris į Europos teritorinę strategiją/viziją; turėtų būti nuolat bendradarbiaujama su nacionalinėmis ir Europos asociacijomis, atstovaujančiomis vietos ir regioninės valdžios institucijoms. Šis požiūris plėtojant įvairių sektorių politiką taip pat turėtų apimti struktūruotus ir sistemingus patirties ir žinių mainus;

40. galiausiai mano, kad Europos strategija/vizija turi būti nuolat tobulinama, visų pirma remiantis grįžtamąja informacija, gaunama nuolat bendradarbiaujant su Europos ir nacionalinėmis asociacijomis, atstovaujančiomis vietos ir regionų valdžios institucijoms, ir atsižvelgiant į tokius pokyčius pasaulyje kaip migracijos ir klimato kaitos problemos, kurias sprendžiant ES vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo vadovaujantis solidarumo principu.

Briuselis, 2015 m. gruodžio 3 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA
